

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr. ... / ... / ...

Data: ...

Prin contestația nr. ..., înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. ..., depusă de ...SRL, cu sediul în ..., CUI ..., număr de înregistrare în registrul comerțului ..., reprezentată legal de domnul ... - administrator și convențional de „...” - Societate profesională de avocați cu răspundere limitată, cu sediul în ..., unde solicită comunicarea actelor de procedură, privind procedura de licitație deschisă pentru atribuirea contractului de lucrări „Modernizare, dezvoltare și extindere pol neurovascular și poli-traumatologie și chirurgie de înaltă precizie în cadrul obiectivului mixt de investiție «Modernizarea și extinderea ...»”, cod CPV principal 45215120-4, cu data-limită de depunere a ofertelor 21.03.2025, anunț de participare nr. ..., organizată de ..., cu sediul în ..., în calitate de autoritate contractantă, contestatoarea a solicitat remedierea documentației de atribuire, precum și suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației. Prin încheierea nr. ..., Consiliul s-a pronunțat asupra capătului de cerere de suspendare a procedurii, respingându-l ca nefondat. Pe rol, în prezent, se află capătul principal de cerere.

**CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:**

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația de față, prin care operatorul economic ...SRL reclamă anumite cerințe ale documentației de atribuire elaborată de autoritatea contractantă ... în cadrul procedurii de atribuire menționată în partea introductivă, învederând în motivare că respectivele cerințe sunt restrictive, nejustificate, lipsite de fundament și contrare prevederilor legale și principiilor achizițiilor publice. Motivarea integrală a contestației se regăsește în fișierul „...”, postat de autoritate în SEAP la 04.02.2025, în cadrul documentelor asociate anunțului de participare nr. Reproducerea în cuprinsul deciziei a ansamblului motivării nu se justifică,

din moment ce întreaga contestație poate fi vizualizată liber și gratuit în SEAP de către orice persoană interesată. Consiliul apreciază că sintetizarea de mai sus a celor 26 pagini ale contestației nu prejudiciază nici părțile și nici terții, din moment ce oricine are la dispoziție spre vizualizare și descărcare, prin intermediul SEAP, întreaga contestație. Dimpotrivă, reproducerea unui volum foarte mare de argumente, întinse pe zeci de pagini, ar încălca excesiv și, astfel, îngreuna parcurgerea prezentei decizii. Desigur, motivarea completă va fi avută în vedere de membrii completului la adoptarea soluției.

În punctul său de vedere nr. ... asupra contestației, înregistrat la Consiliu cu nr. ..., autoritatea contractantă răspunde succint criticilor contestatoarei. Apărările integrale se regăsesc în fișierul „...”, postat de autoritate în SEAP la 04.02.2025, în cadrul documentelor asociate anunțului de participare.

La 11.02.2025, în replică la apărările autorității, ...SRL a transmis concluziile scrise nr. ..., înregistrate la Consiliu cu nr.

Din examinarea coroborată a materialului probator administrat, aflat la dosarul cauzei, după verificarea din oficiu a competenței generale, materiale și teritoriale, potrivit art. 131 alin. (1) C. proc. civ., și după deliberare, Consiliul reține că, prin anunțul de participare nr. ..., publicat în Sistemul Electronic de Achiziții Publice – SEAP la 24.01.2025, autoritatea contractantă ... a inițiat o procedură de licitație deschisă online în vederea procurării de servicii de proiectare și execuție de lucrări de modernizare, dezvoltare și extindere pol neurovascular, politraumatologie și chirurgie de înaltă precizie, estimate valoric la 787.672.527,38 lei, fără TVA. Documentația de atribuire a fost postată în SEAP la 24.01.2025, alături de anunțul de invitare la competiție. Ulterior consultării acestei documentații, considerând că cerința experienței similare și specializarea managerului de contract, impuse de autoritate, sunt restrictive și contravin dispozițiilor legale, ...SRL le-a atacat în termenul legal la Consiliu, prin contestația care formează obiectul prezentei cauze, premisă a controlului administrativ-jurisdicțional. Cauțiunea aferentă, în valoare de 220.000 lei, a fost constituită prin recipisa de consemnare nr. ..., emisă de ..., la data de 06.02.2025.

Autoritatea a postat în SEAP nu doar contestația, ci și punctul de vedere și cererea de intervenție, exemplu meritoriu de bună practică și de transparență, demn de urmat de toate autoritățile contractante.

Asupra aspectelor sesizate de petentă, Consiliul constată că, la pct. III.1.3) – „Capacitatea tehnică și profesională” din anunțul de participare, preluat în fișa de date a achiziției, autoritatea a stabilit:

III.1.3) Capacitatea tehnica si profesionala:

Listă și descriere succintă a criteriilor de selecție:

Experiență similară

Efectivele medii anuale de personal

Subcontractare

Nivel(uri) minim(e) al(e) standardelor care ar putea fi impuse:

Ofertantul (Operator Economic individual sau asociere de Operatori Economici) trebuie să demonstreze că a dus la bun sfârșit în ultimii 5 ani calculați până la data limită stabilită pentru dep. ofertelor, lucrări de construcții civile în val.cumulată de min.650.000.000 Lei fără TVA în cadrul a max.5 contracte, cu mențiunea că **cel puțin la nivelul unuia dintre aceste contracte să fi proiectat și executat lucrări la clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe**. Exp.similară demonstrată trebuie să privească lucrări de construcții civile cel puțin din categoria de importantă C (sau superioare), în conf.cu prev.HG 766/1997 ptr. aprobarea unor regulamente privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare, respectiv construcții noi si/sau consolidări si/sau reabilitări si/sau modernizări si/sau extinderi si/sau reparații capitale. Prin sintagma de lucrări duse la bun sfârșit se înțelege: a) lucrări recepționate pe obiecte, care sunt însoțite de PV de recepție întocmit în conformitate cu prev.legale și tehnice din domeniul din care face parte obiectul contractului; saub) lucrări recepționate însoțite de PV la terminarea lucrărilor; sau c) lucrări recepționate însoțite de PV de recepție finală. Nr.de ani aferenți experienței similare se calculează prin raportare la data-limită de dep.ofertelor stabilită de AC în anunțul de participare. În eventualitatea decalării termenului-limită stabilit pentru dep.ofertelor, limita inferioară a perioadei de 5 ani se extinde cu perioada de timp aferentă decalării, urmând a fi considerată îndeplinită cerința pentru toți operatorii care au prezentat dovada finalizării lucrărilor similare în intervalul de timp nou rezultat. **Mod îndeplinire:** la termenul limita de dep.a ofertelor, Ofertantul/ii asociați vor depune DUAЕ cu raspunsul completat la singura întrebare, și anume aceea dacă sunt îndeplinite toate criteriile impuse. În cazul dep.unei oferte comune, DUAЕ va fi completat de catre fiecare operator economic în parte. Ofertantul clasat pe locul I în clasam.intermediar întocmit la finalizarea evaluării ofertelor va prezenta, doar la solicitarea AC doc.prin care demonstreaza execuția de lucrări similare (lucrări duse la bun sfârșit):PV de recepție întocmite în condițiile actelor normative care reglementează recepția lucrărilor și, după caz, extrase cu părți relevante ale contractelor îndeplinite.Din doc.prez.trebuie să rezulte beneficiarul contractului, descrierea lucrărilor executate, perioada în care au fost executate, valoarea etc., respectiv inf.care demonstrează îndeplinirea cerinței.Pentru contractele prezentate ca experiență similară, a căror val.este exprimată în altă monedă decât în lei, cursul de referință care va fi avut în vedere pentru calculul echiv.va fi cel publicat de BNR pt.data publicării Anunțului de participare în SEAP.In cazul asocierii, cerinta se considera indeplinita in mod cumulativ.Doc.emise in alta lb.decat lb romana vor fi prezentate in lb in care au fost emise, insotite de o traducere autorizata a acestora in lb romana.În cazul în care ofertantul a participat într-o asociere sau ca subcontractant, valoarea luată în considerare va cuprinde numai partea executată de operatorul economic ofertant, pentru lucrările similare. În cazul în care ofertantul a participat ca subcontractant, documentele care dovedesc experiența similară vor fi confirmate de operatorul economic care a încheiat contractul cu beneficiarul.Operatorul economic participant la procedură, înțelege și acceptă că, pe perioada evaluării, AC are dreptul de a se adresa beneficiarului lucrărilor care fac ob.contractului prez.drept experiență similară, pentru confirmarea celor prezentate de operatorul economic cu privire la experiența similară. [...]

...SRL apreciază că, prin solicitarea ca ofertanții să demonstreze că, în ultimii 5 ani, au prestat „servicii” similare în valoare cumulată de cel puțin 650.000.000, fără TVA, în cadrul a maximum 5 contracte, dintre care cel puțin unul având ca obiect proiectare și execuție lucrări la clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe, se solicită, în realitate, prezentarea unei experiențe de nivel identic cu obiectul contractului ce urmează a fi atribuit, nu similară, restrângându-se în mod nejustificat competiția și încălcându-se principiile achizițiilor publice. Un operator economic care a realizat:

- servicii de proiectare pentru clădiri civile de tip unitate spitalicească și, distinct, în cadrul altui proiect,
- lucrări la clădiri civile de tip unitate spitalicească,

deține aceeași capacitate tehnică și profesională ca un operator economic care a derulat un singur contract, conținând ambele componente, de proiectare și execuție, având ca obiect o unitate spitalicească.

Forul administrativ de jurisdicție achiesează la acest raționament al reclamantei, în sensul că, în principiu și până la proba contrară (care nu a fost produsă), experiența dobândită în cadrul unui contract de proiectare și execuție de lucrări este comparabilă și echivalentă cu experiența dobândită în cadrul unui contract de proiectare și, cumulat, al unui contract de execuție, derulate concomitent sau în perioade diferite, în intervalul de timp prestabilit. Așadar, finalitatea apare a fi aceeași, din perspectiva experienței antreprenorului relevantă pentru autoritatea achizitoare, motiv pentru care aceasta din urmă va trebui să remedieze cerința, pentru a accepta cu titlu de experiență similară și contracte separate, de proiectare și execuție.

De notat că art. 178 alin. (3) din Legea nr. 98/2016 admite inclusiv cerințe de experiență adiacentă:

Art. 178. - (1) Autoritatea contractantă are dreptul de a stabili prin documentele achiziției cerințe privind capacitatea tehnică și profesională care sunt necesare și adecvate pentru a se asigura că operatorii economici dețin resursele umane și tehnice și experiența necesare pentru a executa contractul de achiziție publică/acordul-cadru la un standard de calitate corespunzător.

(2) Cerințele privind capacitatea tehnică și profesională stabilite de autoritatea contractantă pot viza în special existența unui nivel corespunzător de experiență, prin raportare la contractele executate în trecut.

(3) În cazul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică/acordurilor-cadru de servicii sau de lucrări ori a contractelor de achiziție publică/acordurilor-cadru de produse care necesită lucrări sau operațiuni de amplasare sau instalare, capacitatea profesională a operatorilor economici de a presta serviciile sau de a executa lucrarea sau operațiunile de instalare poate fi evaluată în funcție de aptitudinile, competențele, eficiența, experiența și potențialul acestora.

iar Instrucțiunea președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 2/2017 emisă în aplicarea prevederilor art. 178 și art. 179 lit. a) și b) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu completările ulterioare, respectiv a prevederilor art. 191 și art. 192 lit. a) și b) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, din care autoritatea citează selectiv o „notă” în punctul de vedere, nu are forța juridică necesară pentru a interzice permiterea și acceptarea experienței similare obținută inclusiv prin contracte diferite (proiectare și, separat, execuție).

Simpla trimitere a autorității la Instrucțiunea nr. 2/2017 nu înseamnă că autoritatea s-a conformat art. 172 alin. (3) și art. 178 alin. (1) din Legea nr. 98/2016:

Art. 172. - (3) Autoritatea contractantă stabilește numai cerințe de participare care sunt necesare și adecvate pentru a se asigura că un candidat/ofertant are capacitatea juridică și financiară și competențele tehnice și profesionale pentru a executa contractul de achiziție publică/acordul-cadru care urmează să fie atribuit.

Art. 178. - (1) Autoritatea contractantă are dreptul de a stabili prin documentele achiziției cerințe privind capacitatea tehnică și profesională care sunt necesare și adecvate pentru a se asigura că operatorii economici dețin resursele umane și tehnice și experiența necesare pentru a executa contractul de achiziție publică/acordul-cadru la un standard de calitate corespunzător.

care circumstanțiază dreptul autorității de a impune cerințe de participare doar dacă ele sunt „necesare și adecvate”, deci nu de a le prescrie doar pentru că ar fi sugerate de Instrucțiunea nr. 2/2017.

În plus, legea amintită pune accentul pe deschiderea pieței, respectiv pe accesul nerestricționat la licitație, sancționând restrângerea artificială a concurenței inclusiv prin cerințe de calificare, după cum judicios a remarcat și contestatoarea:

Art. 50. - (1) Autoritățile contractante nu vor concepe sau structura achizițiile ori elemente ale acestora cu scopul exceptării acestora de la aplicarea dispozițiilor prezentei legi ori al restrângerii artificiale a concurenței.

(2) În sensul alin. (1), se consideră că există o restrângere artificială a concurenței în cazul în care achiziția ori elemente ale acesteia sunt concepute sau structurate cu scopul de a favoriza ori dezavantaja în mod nejustificat anumiți operatori economici.

A nu scăpa din vedere că obiectul contractului supus adjudecării este extrem de specific, iar antreprenorii care să cumuleze la nivelul unui singur contract atât proiectarea, cât și execuția de „lucrări la clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe” sunt în număr extrem de redus, licitația pendinte neputând fi rezervată doar acestora, întrucât ar avea caracter restrictiv. Deopotrivă de important, de regulă, executarea unui obiectiv de investiție precum cel în speță, implică o asociere de antreprenori, însemnând că, limitând experiența la un unic contract de proiectare și execuție, ... a exclus acceptarea la licitație a membrilor asocierii luați individual, aceștia fiind forțați, în realitate, să participe doar împreună, pentru a le putea fi luată în considerare experiența dintr-un unic contract anterior (în cerința autorității se adaugă: *„În cazul în care ofertantul a participat într-o asociere sau ca subcontractant, valoarea luată în considerare va cuprinde numai partea executată de operatorul economic ofertant, pentru lucrările similare.”*).

Insuficientă pentru validarea cerinței în discuție este și simpla trimitere, din punctul de vedere, la îndeplinirea indicatorilor de calitate și performanță, indicatori care nu doar că nu au fost relevați Consiliului, dar care nici nu depind în exclusivitate de proiectant.

Reținem ca relevante și următoarele prevederi ale aceleiași instrucțiuni:

Art. 5. - (1) **Nu se poate solicita demonstrarea experienței similare prin furnizarea de produse/prestarea de servicii/ execuția de lucrări identice cu cele care fac obiectul contractului** de achiziție publică/de achiziție sectorială/acordului- cadru care urmează a se atribui, pentru a nu se restrânge competiția, **fiind necesar să fie permise și cele similare sau superioare** din punctul de vedere al complexității și/sau scopului.

(2) Autoritatea/Entitatea contractantă va explicita similaritatea obiectului contractului într-o manieră care să reflecte categoriile/tipurile de produse/servicii/lucrări de o complexitate comparabilă cu cele care fac obiectul contractului de achiziție publică/de achiziție sectorială/acordului-cadru ce urmează să fie atribuit, utilizând o descriere generală, raportată la sectorul/domeniul în care se încadrează acesta. Se vor evita formulările de tipul "ofertantul a executat/prestat lucrări/servicii similare celor prevăzute în contract ..." sau "a furnizat produse care se încadrează în categoria/clasa CPV XXXXX".

Experiența similară *nu înseamnă experiență identică*, fiind suficient ca serviciile și lucrările realizate anterior de către ofertanți să fi fost la

clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe, inclusiv în baza unor contracte separate, nicidecum luate în ansamblul tuturor activităților descrise în caietul de sarcini.

Așadar, proiectarea și, distinct, lucrările de care se prevalează contestatoarea și sunt prevăzute în anunțul de participare nu trebuie excluse din sfera experienței similare, cum nelegal a procedat autoritatea prin redactarea cerinței în sensul cumulării la nivelul unui singur contract.

În sensul că experiența similară nu trebuie să însemne experiență identică s-au pronunțat nu doar curțile de apel, ci și Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, prin decizia nr. 2145 din 23 mai 2018 (...), din care cităm:

Trecând la analiza caracterului restrictiv al criteriilor de calificare și selecție, Înalta Curte constată că instanța de fond a apreciat, raportat la cerințele referitoare la experiența similară a ofertanților, că mențiunea referitoare la dovedirea acestei experiențe (de implementare a unui sistem informatic integrat) strict "în domeniul sănătății sau al asigurărilor medicale" nu ar avea caracter restrictiv, contrar celor reținute prin Lista de verificare a achiziției publice și că justificările aduse de reclamant pentru stabilirea cerinței sunt pertinente și bazate pe complexitatea contractului și pe specificul acestuia.

Aceste susțineri ale instanței de fond sunt rezultatul unei greșite interpretări a prevederilor O.U.G. nr. 34/2006 în materie de criterii de selecție.

Limitarea dobândirii experienței similare la domeniul sănătății sau al asigurărilor medicale are caracter restrictiv și a fost de natură a îngreuna accesul la procedură și al altor posibili ofertanți, care ar fi putut dovedi o experiență similară, în implementarea unui sistem informatic integrat, iar nu identică, cum a pretins de reclamantul.

Scopul legislației în materia achizițiilor publice este de a asigura accesul cât mai multor operatori economici la procedurile de atribuire, de promovare a concurenței între aceștia și de garantare a tratamentului egal și nediscriminatoriu, în conformitate cu prevederile art. 2 din O.U.G. nr. 34/2006. Deși instituirea cerințelor de calificare este atributul autorității contractante, regula o constituie accesul nerestricționat al operatorilor economici la procedură. Autoritatea contractantă nu are dreptul de a restricționa participarea la procedura de atribuire prin introducerea unor cerințe minime de calificare care nu prezintă relevanță în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează să fie atribuit sau care sunt disproporționate în raport cu natura și complexitatea contractului (art. 8 din H.G. nr. 925/2006).

Experiența similară presupune caracterul asemănător cu cel al livrărilor și serviciilor presupuse de contractul ce urmează a fi atribuit, respectiv să existe elemente comune dar, în mod necesar, și elemente care le diferențiază, prin "experiență similară" neînțelegându-se "experiență identică". Orice solicitare contrară este în contradicție cu spiritul și cu litera legislației în materie, în special a prevederilor art. 188 alin. (1) și (2) din O.U.G. nr. 34/2006.

Stabilirea unor cerințe minime de calificare nejustificate și disproporționate, raportat la obiectul contractului, încalcă principiul utilizării eficiente a fondurilor publice (ca efect direct al restricționării accesului la procedură al operatorilor economici) și principiul proporționalității.

Specificul activităților medicale nu este un argument hotărâtor în impunerea criteriilor de selecție pentru atribuirea unui contract care se referă la implementarea unui sistem informatic integrat. **Cerința impusă cu privire la experiența identică excede celor strict necesare pentru a se asigura îndeplinirea în condiții optime a contractului.**

De asemenea, instanța de fond a înlăturat și argumentele din Raportul asupra contestației care susțin, suplimentar, caracterul restrictiv al cerințelor, cu argumentul că s-a cerut demonstrarea executării a două contracte diferite, dar al căror obiect se suprapune parțial. Instanța de fond a arătat că, și în ipoteza suprapunerii parțiale, solicitarea celor două contracte a urmărit obiective diferite.

Împrejurarea că reclamantul, în calitate de autoritate contractantă, a solicitat în dovedirea experienței similare atât dovada prestării a cel puțin unui contract în domeniul sănătății sau al asigurărilor de sănătate ce a presupus implementarea unui sistem informatic integrat cuprinzând activitățile expres menționate, cât și dovada prestării a cel puțin unui contract ce a presupus implementarea unui sistem informatic pentru managementul activităților medicale în cadrul unui spital nu face decât să întărească **concluzia caracterului restrictiv al cerințelor referitoare la experiența similară, rezultat nu numai din pretinderea unei experiențe identice**, ci și din dublarea cerințelor pe anumite tipuri de activități.

[...]

În conformitate cu jurisprudența consolidată a ICCJ-SCAF, după adoptarea soluției de principiu din 24.11.2014, în reglementarea O.U.G. nr. 66/2011, aplicarea corecției financiare pentru recuperarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora nu este condiționată de existența unui prejudiciu asupra bugetului Uniunii Europene/fondurilor publice naționale (cu excepția situațiilor expres și limitativ prevăzute în anexa la ordonanța de urgență în care aplicarea corecției financiare este condiționată de existența prejudiciului).

Există o bogată practică judiciară pe tema caracterului restrictiv al cerinței experienței identice.

Inclusiv opiniile Agenției Naționale pentru Achiziții Publice sunt în această direcție (...):

Ca regulă generală, toate cerințele privind capacitatea trebuie să aibă legătură directă și să fie proporționale cu obiectul contractului de achiziție publică. Apreciem că **cerința privind experiența nu trebuie să fie identică ci similară cu obiectul contractului și trebuie formulată astfel încât să nu genereze o restrângere a concurenței**.

A se vedea și exemplele regăsite în ultimul model al fișei de date a achiziției (versiunea 18 mai 2017) elaborat de Agenția Națională pentru Achiziții Publice (disponibil la adresa ...), la pct. III.2.3.a) – *Capacitatea tehnică și/sau profesională*, unde se afirmă că este disproporționată solicitarea unei experiențe similare pentru toate activitățile cuprinse în obiectul contractului.

Elocvente sunt și dispozițiile art. 15 C. civ. – *„Niciun drept nu poate fi exercitat în scopul de a vătămă sau păgubi pe altul ori într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe.”* –, în contextul în care autoritatea, în mod nerezonabil și neconvingător, nu admite experiența similară prin cumularea proiectării și execuției realizate în contracte separate.

În considerarea celor evocate și văzând că explicațiile autorității organizatoare vin în contradicție cu dispozițiile legale enunțate și cu principiul proporționalității, Consiliul urmează, în temeiul art. 26 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 101/2016, să oblige autoritatea să revizuiască în consecință cerința *„cel puțin la nivelul unuia dintre aceste contracte să fi proiectat și executat lucrări la clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe”*, astfel încât să fie acceptată și experiența specifică provenită din contracte separate, de proiectare și execuție, la respectivul tip de clădiri.

Celelalte obiecțiuni pe care le ridică reclamanta în privința cerinței experienței similare sunt lipsite de obiect, din moment ce reclamanta însăși solicită expres Consiliului, la „concluzia 1” de la pag. 17 din

conestație, ca proiectarea și execuția de lucrări să vizeze clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe:

Concluzie 1: Solicităm Consiliului obligarea Autorității contractante la luarea măsurilor de remediere, respectiv **relaxarea cerinței de experiență similară** prin acceptarea a **doua contracte distincte** - unul având ca obiect **proiectarea** de unități spitalicești, iar celălalt **execuția** de lucrări asupra unei unități spitalicești - fapt care ar reprezenta o soluție **proporțională și echitabilă**:

*„Ofertantul (Operator Economic individual sau asociere de Operatori Economici) trebuie să demonstreze că a dus la bun sfârșit în ultimii 5 ani calculați până la data limita stabilită pentru dep. ofertelor, lucrări de construcții civile în val. cumulată de min.650.000.000 Lei fără TVA în cadrul a max.5 contracte, cu mențiunea că **cel puțin la nivelul unuia dintre aceste contracte să fi proiectat lucrări la clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe, respectiv la cel puțin la nivelul unuia dintre aceste contracte să fi executat lucrări la clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe.**”*

Evidențierile cu litere îngroșate aparțin reclamantei care a redactat textul reprodus, din cuprinsul căruia reiese limpede că ea însăși acceptă ca proiectarea și lucrările să vizeze clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe. Principiul disponibilității guvernează și procedura administrativ-jurisdicțională în fața Consiliului [art. 26 alin. (2) partea introductivă din legea remediilor și art. 9 alin. (2) C. proc. civ. – obiectul și limitele procesului sunt stabilite prin cererile și apărările părților]. În acord cu art. 22 alin. (6) C. proc. civ., *„[j]udecătorul trebuie să se pronunțe asupra a tot ceea ce s-a cerut, fără însă a depăși limitele investiției, în afară de cazurile în care legea ar dispune altfel.”* Dacă ...SRL pretinde remedierea cerinței în formula redactată de ea însăși expusă mai sus, prin admiterea acesteia de către Consiliu, alternativele nr. 2 și 3 și criticile pe care ele se bazează rămân fără obiect. Atributul de a fi alternative al concluziilor înseamnă că acceptarea oricăreia dintre ele satisface pretențiile reclamantei, neputând fi acceptate concomitent toate alternativele, întrucât nu ar mai fi alternative.

În schimb, nu se confirmă caracterul restrictiv al cerinței educaționale pentru managerul de contract de a fi licențiat al unei instituții de învățământ superior în ingineria construcțiilor civile sau instalații sau arhitectură. Este indeniabil că obiectul contractului supus licitării presupune cunoștințe solide de inginerie a construcțiilor și/sau de arhitectură, iar valorificarea acestora de către autoritatea achizitoare prin intermediul managerului de contract reflectă un avantaj real pe care îl obține autoritatea investitoare. Aceste beneficii sunt în directă legătură cu obiectul contractului și se răsfrâng nu doar asupra autorității, ci și asupra contractantului. Contestatoarea însăși recunoaște că, din perspectiva atribuțiilor și responsabilităților sale, managerul de contract trebuie să aibă o înțelegere solidă a proiectului, a cerințelor acestuia și să se asigure că lucrările se execută conform proiectului, ceea ce presupune o anumită pregătire specifică, nu la modul general (științe ingineresti).

Consiliul apreciază pertinente și judicioase argumentele expuse de autoritate în punctul de vedere, care au impact punctual asupra obiectivului de investiție supus adjudecării prin licitație:

Cerința [...] a fost stabilită prin raportare la natura complexă a contractului, care presupune atât lucrări de demolare, cât și de construire clădiri noi, reabilitare spații existente, conectarea clădirilor noi cu cele existente, lucrări de sistematizare verticală și reorganizare a drumurilor de incintă adiacente în vederea asigurării accesurilor pietonale/ auto la elementele de infrastructură, reorganizarea infrastructurii edilitare în vederea asigurării funcționării în condiții optime a tuturor clădirilor/funcțiunilor ce constituie platforma medicală a

Autoritatea contractantă a luat în considerare următoarele aspecte la stabilirea cerinței: managementul unui astfel de contract presupune un efort complex de anticipare a riscurilor, gestionare a resurselor și comunicare eficientă cu toate părțile implicate, astfel încât să poată fi atinse obiectivele și rezultatele propuse. Fără cunoștințe tehnice aprofundate în domeniul construcțiilor acest proces nu poate fi controlat în condițiile în care riscurile tehnice sunt cele care generează de cele mai multe ori probleme pe parcursul execuției, iar procesul de monitorizare, control și remediere poate fi realizat doar cu o cunoaștere a etapelor tehnologice specifice execuției de lucrări. Pe de altă parte, în interacțiunea cu personalul implicat în execuția contractului, managerul trebuie să aibă autoritatea de a acționa pornind de la o pregătire universitară cel puțin egală cu ceilalți implicați.

Cerința a fost formulată destul de larg, cuprinzând 3 specialități care sunt bine reprezentate de piața forței de muncă din România. Pe de altă parte, nu vedem cum ar putea fi în beneficiul proiectului acceptarea măsurii propuse de Contestator, care ar putea conduce la un manager de proiect cu studii ingineresti în domeniul agronomic, chimie etc.

Nu se verifică nici caracterul restrictiv al cerinței de studii superioare, întrucât autoritatea acceptă trei domenii de studiu, respectiv ingineria construcțiilor civile, instalații și arhitectură, iar numărul de absolvenți ai facultăților de profil este considerabil, deci nu este plauzibil argumentul că nu ar exista pe piața de profil un număr suficient de specialiști licențiați în oricare dintre cele trei domenii, mai cu seamă că, în România, funcționează zeci de facultăți acreditate în respectivele domenii, atât de stat, cât și particulare (a se vedea, doar cu titlu informativ, Hotărârea Guvernului nr. 412/2024 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2024-2025). Pe de altă parte, după cum se arată la pag. 25 din caietul de sarcini, asigurarea accesului la serviciile managerului de contract poate fi asigurată și prin „externalizare”.

Domeniul fundamental al „științelor ingineresti”, pe care îl invocă reclamanta, este mult prea vast pentru a fi considerat adecvat obiectului specific al contractului, incluzând, de pildă „Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale”, „Inginerie geologică”, „Inginerie geodezică”, „Mine, petrol și gaze”, „Ingineria transporturilor”, „Ingineria resurselor vegetale și animale”, „Ingineria sistemelor, calculatoare și tehnologia informației” și altele colaterale obiectului în discuție, după cum sunt ele clasificate în Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare corelat cu ISCED F-2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024.

Este rezonabil a considera că un operator economic ce dorește să obțină un contract public de lucrări estimat la aproximativ un miliard de

lei are capacitatea de a coopta în echipa de proiect un manager licențiat în oricare dintre cele trei domenii de studii universitare, cerința acestei licențieri nefiind de natură a conduce la restricționarea accesului la licitație sau la distorsionarea rezultatului aplicării procedurii de atribuire. Așadar, nu se poate reține de către forul jurisdicțional o abatere de la art. art. 42 alin. (2) din Directiva 2014/24/, art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016 și, cu atât mai puțin de la art. 6 din Instrucțiunea nr. 1/2017 și de la principiul proporționalității (referitor la valențele acestui principiu, a se vedea decizia nr. 604 din 7 februarie 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, disponibilă spre consultare pe portalul ...).

Situația din prezenta cauză nu se suprapune celei în care a fost pronunțată decizia Consiliului nr. ..., în care revizuirea cerințelor de studiu pentru „managerul de proiect” a fost impusă de Agenția Națională pentru Achiziții Publice prin avizul conform condiționat nr. 9686/23.06.2023/DGCECMSS. În prezenta cauză, aceeași Agenție a emis avizul conform condiționat nr. 67/ 08.01.2025/DGEDACMISP, prin care nu se dispun măsuri de remediere în privința cerinței educaționale pentru managerul de contract. Considerentul pe care s-a bizuit Consiliul în precedenta decizie a pornit de la premisa limitării tipului de cunoștințe tehnice doar la cele dobândite ca urmare a absolvirii Facultății de Construcții Civile, Industriale și Agricole, premisă care nu se verifică în speță, întrucât autoritatea achizitoare acceptă licențierea în trei domenii (trei facultăți), respectiv construcții civile, industriale și agricole, instalații și arhitectură. În considerarea celor evocate, Consiliul determină că în mod temeinic și obiectiv fundamentat autoritatea a impus cerința dezbătută, neexistând motive pentru revizuirea ei, în sensul dorit de contestatoare.

Data fiind situația expusă, Consiliul urmează ca, în baza art. 26 alin. (2) din Legea nr. 101/2016, să admită în parte contestația ...SRL nr. 131033/03.02.2025, în contradictoriu cu ..., pe care să îl oblige să revizuiască cerința experienței similare solicitate ofertanților, prin acceptarea ca ea să provină inclusiv din contracte separate, de proiectare și – separat – de execuție lucrări la clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe, cum s-a arătat mai sus, cu postarea în SEAP a actului de remediere a cerinței. Art. 1 alin. (4) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2016 statuează că autoritatea contractantă este responsabilă pentru modul de realizare a achizițiilor, cu respectarea tuturor dispozițiilor legale aplicabile, deci și a regulilor de furnizare a informațiilor necesare operatorilor economici pentru elaborarea ofertelor, vitale în lumina principiului transparenței.

Se va respinge în rest contestația, ca nefondată.

Pentru aceste motive,

În baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

Admite, parțial, în limita celor reținute în considerente, contestația ...SRL nr. ..., în contradictoriu cu ..., pe care îl obligă la remedierea cerinței experienței similare solicitate ofertanților, prin acceptarea ca ea să provină inclusiv din contracte separate, de proiectare, respectiv de execuție lucrări la clădiri civile de natura unei unități spitalicești cu funcționalități complexe, potrivit considerentelor de mai sus, măsură corectivă care va fi publicată de autoritate în Sistemul Electronic de Achiziții Publice în termen de cel mult cincisprezece zile de la data primirii prezentei decizii.

Respinge în rest contestația, ca nefondată.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți. Împotriva ei se poate formula plângere, în termen de zece zile.

PREȘEDINTE,

...

MEMBRU,

...

MEMBRU,

...

Redactată practicaua deciziei,

...

Redactată în patru exemplare, conține douăsprezece pagini.